

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/601 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2020. április 30.)****az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 62. és 66. cikkétől a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyek érvényessége és a tervezett újratelepítés esetén történő kivágás tekintetében eltérő szükséghelyzeti intézkedésekről**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 221. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A jelenlegi Covid19-világjárvány és a tagállamokban bevezetett jelentős kijárási korlátozások miatt a szőlőtermelők valamennyi tagállamban rendkívüli nehézségekkel szembesültek. A szőlőtermelők elsősorban logisztikai problémákkal és munkaerőhiánnyal küzdenek, ami komoly hatást gyakorol az olyan munkaiányes kultúrára, mint a szőlő, ahol a szőlőültetvényeken számos, kézzel végzett műveletre van szükség a teljes vegetációs időszakban, különösen tavasszal, vagyis abban az évszakban, amelyben az új szőlőültetvények telepítésére általában sor kerül. A jelenlegi korlátozások miatt a szőlőtermelők példátlan nehézségekkel állnak szemben a szőlőültetvényekkel kapcsolatos napi tevékenységekhez szükséges munkaerő mozgósítása terén; ez a helyzet különösen súlyos ott, ahol kiegészítő munkaerőt kell szervezni az új szőlőültetvények telepítéséhez.
- (2) Az 1308/2013/EU rendelet 62. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a szőlőtelepítési engedélyek a megadásuk időpontjától számított 3 évig érvényesek. Az (EU) 2018/274 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽²⁾ 7. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban a tagállamok kötelesek legkésőbb augusztus 1-jén megadni a telepítési engedélyeket a kiválasztott kérelmezőknek. Ez lehetővé teszi a szőlőtermelők számára, hogy ősszel előkészítsék a talajt és beszerezzék az új szőlőt, amely azután jellemzően tavasszal kerül telepítésre. A szőlő telepítésére a tavasz a legalkalmasabb évszak, mivel a hőmérséklet emelkedésével és a nyár beköszöntével a talaj egyre szárazabbá válik, így a nyáron ültetett növények szenvednek, adott esetben meg sem tudnak gyökerezni.
- (3) A Covid19-pandémia okozta válság miatt a legkésőbb 2020. augusztus 1-jén lejáró telepítési engedéllyel rendelkező szőlőtermelők jelenleg akadályoztatva vannak abban, hogy engedélyüket a terveknek megfelelően az érvényesség utolsó évében felhasználják. A pandémia kezelésére hozott intézkedések időtartamával kapcsolatos bizonytalanság miatt nem garantálható, hogy ezek a szőlőtermelők augusztus 1-je előtt élhetnek szőlőtelepítési engedélyeikkel. Azonban még abban az esetben is, ha a Covid19-világjárvány kedvező fordulatot vesz, és a korlátozásokat még a nyár előtt feloldják, a szőlőtermelőknek a forró szezonban, azaz a termesztési ciklus kevésbé megfelelő pillanatában, nehéz körülmények között, többletköltséggel kellene telepíteniük a szőlőt, ráadásul egy olyan helyzetben, amikor a borágazat már amúgy is szenved a kedvezőtlen piaci feltételektől.
- (4) Ezért, valamint a telepítési engedély elvesztésének és azon feltételek gyors romlásának elkerülése érdekében, amelyek mellett a telepítést végre kellene hajtani, haladéktalanul lehetővé kell tenni a 2020-ban lejáró telepítési engedélyek érvényességének meghosszabbítását. A 2020-ban lejáró engedélyek érvényességét ezért meg kell hosszabbítani az e rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónappal annak érdekében, hogy a szőlőtermelők 2021 tavaszán kedvező feltételek mellett telepíthessék a szőlőt.
- (5) Tekintettel azokra az előre nem látható gyakorlati és gazdasági nehézségekre, amelyekkel a szőlőtermelők a Covid19-világjárvány miatt szembesülnek, lehetővé kell tenni számukra, hogy az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 89. cikkének (4) bekezdésében említett igazgatási szankció kiszabása nélkül lemondhassanak a 2020-ban lejáró telepítési engedélyükről, amennyiben már nem kívánják bővíteni szőlőterületüket.

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2018/274 végrehajtási rendelete (2017. december 11.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések és értesítések tekintetében, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns ellenőrzések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, továbbá az (EU) 2015/561 bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 58., 2018.2.28., 60. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitorizálásáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 549. o.).

- (6) Azon szőlőtermelők tekintetében, akiknek az 1308/2013/EU rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban a tagállamok a megfelelő nagyságú szőlőterület kivágása következtében újratelepítési engedélyt adtak, az e rendelettel engedélyezett eltérést az új telepítésekre vonatkozó engedéllyel rendelkező termelők esetéhez hasonlóan kell alkalmazni. Ez biztosítaná, hogy a termelők szőlőterülete ne csökkenjen abból adódóan, hogy a Covid19-világjárvány okozta válság miatti kijárási korlátozásokból fakadó előre nem látható körülmények és munkaerőhiány következtében akadályoztatva vannak az általuk kivágott szőlőültetvények területének újratelepítésében.
- (7) Azokban az esetekben, amikor a tagállamok újratelepítési engedélyt adtak azoknak a szőlőtermelőknek, akik vállalták, hogy legkésőbb az új szőlőültetvény telepítésétől számított negyedik év végéig kivágnak egy szőlővel betelepített területet, ezek a termelők 2020-ban egyedi problémákkal szembesülhetnek e vállalásuk teljesítését illetően a kijárási korlátozások és a munkaerőhiány miatt. Ha tehát ezek a termelők igazolni tudják, hogy a kivágás 2020-ban a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó okok miatt lehetetlen volt számukra, lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok több időt biztosítsanak nekik a kivágás végrehajtására azáltal, hogy a határidőt az e rendelet hatálybalépésétől számított legfeljebb 12 hónappal meghosszabbítják. A tagállamoknak a kérelem benyújtásától számított 2 hónapon belül dönteniük kell arról, hogy megadják-e a határidő-hosszabbítást, és ha igen, milyen időtartamra, illetve elutasítás esetén tájékoztatniuk kell a kérelmezőt ennek okairól. Amennyiben a meghosszabbított határidő végéig nem kerül sor a kivágásra, a szőlőtermelőre az (EU) 2018/273 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁴⁾ 5. cikkének második bekezdése szerinti megfelelő szankció alkalmazandó.
- (8) Amennyiben a tagállamok engedélyezik a szőlőtermelőknek, hogy elhalasszák valamely tervezett újratelepítés által érintett szőlőültetvény kivágását, a kettős finanszírozás elkerülése érdekében nem jogosult zöldszüreti támogatásra sem a kivágásra váró régi szőlőültetvény, sem pedig az újonnan telepített szőlőültetvény.
- (9) Az érvényben lévő kijárási korlátozások és az ezekből eredő logisztikai problémák, valamint a szőlőültetvény kézi műveléséhez – különösen a szőlő telepítéséhez és kivágásához – szükséges munkaerő hiánya az 1308/2013/EU rendelet 221. cikke értelmében vett egyedi problémát jelent. Ez az egyedi probléma nem kezelhető az említett rendelet 219. vagy 220. cikke alapján hozott intézkedésekkel. Egyfelől nem köthető semmilyen már meglévő piaci zavarhoz vagy egy kellően konkrét, piaci zavarral fenyegető veszélyhez. Másfelől ez az egyedi probléma nem kapcsolódik állatbetegségek, illetve közegészségügyi, állat- vagy növényegészségügyi veszélyekből eredő fogyasztói bizalomvesztés ellen fellépő, az említett rendelet 220. cikke szerinti intézkedésekhez sem.
- (10) Az intézkedésnek szigorúan a Covid19-pandémia okozta jelenlegi nehézségek kezeléséhez szükséges mértékre kell korlátozódnia, mind alkalmazási köre, mind alkalmazási időszaka tekintetében.
- (11) Az intézkedéseket sürgősen meg kell hozni annak elkerülése érdekében, hogy a szőlőtermelők az előre nem látható logisztikai problémák és a munkaerőhiány miatt elessenek telepítési engedélyüktől, vagy szankcionálják őket amiatt, hogy nem tesznek eleget a vállalásuk tárgyát képező terület kivágására vonatkozó kötelezettségüknek.
- (12) Az e rendeletben előírt szükséghelyzeti intézkedések hatályát a rendelet hatálybalépésétől számított legfeljebb 12 hónapos időszakra kell korlátozni. Erre az időszakra azért van szükség, hogy a szőlőtermelők számára elegendő idő álljon rendelkezésre az új szőlőültetvények megfelelő évszakban történő telepítésére, a tagállamok pedig némi rugalmassággal rendelkezhessenek azokban az esetekben, amikor a kivágás a Covid19-világjárvány miatt nem lehetséges.
- (13) A haladéktalan intézkedés érdekében indokolt, hogy e rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lépjen hatályba.
- (14) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság véleményével,

⁽⁴⁾ A Bizottság (EU) 2018/273 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. december 11.) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a szőlőkataszter, a kísérőokmányok és a kapcsolódó tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések, az értesítések és a bejelentett információk közzététele tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns ellenőrzések és szankciók tekintetében történő kiegészítéséről, az 555/2008/EK, a 606/2009/EK és a 607/2009/EK bizottsági rendelet módosításáról, továbbá a 436/2009/EK bizottsági rendelet és az (EU) 2015/560 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 58., 2018.2.28., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 2020-ban lejáró telepítési és újratelepítési engedélyek érvényességének meghosszabbítása

(1) Az 1308/2013/EU rendelet 62. cikke (3) bekezdésének első mondatától eltérve, a szóban forgó rendelet 62. és 64. cikkével összhangban megadott, 2020-ban lejárt vagy lejáró, új telepítésekre vonatkozó engedélyek érvényessége csak az e rendelet hatálybalépését követő 12 hónap elteltével jár le.

(2) Az 1308/2013/EU rendelet 62. cikke (3) bekezdésének második mondatától eltérve, a 2020-ban lejárt vagy lejáró telepítési engedéllyel rendelkező szőlőtermelőkre nem vonatkozik az 1306/2013/EU rendelet 89. cikkének (4) bekezdésében említett igazgatási szankció, amennyiben 2020. december 31-ig tájékoztatják az illetékes hatóságokat arról, hogy engedélyükkel nem kívánnak élni, és nem áll szándékukban engedélyük érvényességét az e cikk (1) bekezdésében említettek szerint meghosszabbítani.

(3) Az 1308/2013/EU rendelet 62. cikke (3) bekezdésének első mondatától eltérve, a szóban forgó rendelet 62. cikkével és 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban megadott, 2020-ban lejárt vagy lejáró újratelepítési engedélyek érvényessége csak az e rendelet hatálybalépését követő 12 hónap elteltével jár le.

(4) Az 1308/2013/EU rendelet 62. cikke (3) bekezdésének második mondatától eltérve, a 2020-ban lejárt vagy lejáró telepítési engedéllyel rendelkező szőlőtermelőkre nem vonatkozik az 1306/2013/EU rendelet 89. cikkének (4) bekezdésében említett igazgatási szankció, amennyiben 2020. december 31-ig tájékoztatják az illetékes hatóságokat arról, hogy engedélyükkel nem kívánnak élni, és nem áll szándékukban engedélyük érvényességét az e cikk (3) bekezdésében említettek szerint meghosszabbítani.

2. cikk

A kivágás határidejének meghosszabbítása a szőlő tervezett újratelepítése esetén

(1) Az 1308/2013/EU rendelet 66. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, amennyiben a tagállamok engedélyezték a szőlőtermelők számára a tervezett újratelepítést, és a kivágásnak legkésőbb 2020-ban meg kell történnie, a szőlőtermelő kellően indokolt kérelmére a tagállamok e rendelet hatálybalépésétől számított legfeljebb 12 hónappal meghosszabbíthatják a kivágás határidejét azokban az esetekben, amikor a Covid19-pandémia miatt a kivágást lehetetlen volt elvégezni.

(2) A tagállamok a kivágási határidőnek az (1) bekezdésben említett meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásától számított 2 hónapon belül értesítik a kérelmezőt; amennyiben a kérelem elutasításra került, a kérelmezőt tájékoztatni kell ennek okairól is.

(3) Az (EU) 2018/273 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének második bekezdése alkalmazandó, ha a szőlőtermelő nem végzi el a kivágást az (1) és (2) bekezdés alapján meghosszabbított határidő végéig.

(4) Az (1) bekezdés szerinti határidő-hosszabbításban részesülő szőlőtermelő sem az újonnan telepített területen, sem a kivágásra váró területen nem jogosult az 1308/2013/EU rendelet 47. cikkében említett zöldszüreti támogatásra.

3. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet a hatálybalépésétől számított 12 hónapig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. április 30-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN
